

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ
ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΖΑΓΚΡΕΜΠ

Ζάγκρεμπ, 10 Μαρτίου 2017
Α.Π. Φ.2250/113

Opatička 12 – 10000 Zagreb

Τηλ: (+3851) 4835716, 4810 437

Fax: (+3851) 4810 419

Email: ecocom-zagreb@mfa.gr

ΠΡΟΣ: όπως πίνακας αποδεκτών

**ΘΕΜΑ: Χρηματοδοτικές ροές ΕΕ προς Κροατία
(IPA 2007-2012 & Διαρθρωτικά Ταμεία 2014-2020)**

Η Κροατία απορρόφησε επιτυχώς περίπου τα δύο τρίτα των ευρωπαϊκών κονδυλίων που είχαν τεθεί στην διάθεσή της στο πλαίσιο της προετοιμασία της για την ένταξή της στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ένταξη που πραγματοποιήθηκε την 01 Ιουλίου του 2013 παρότι, η διαδικασία σύγκλισης επιβραδύνθηκε λόγω της οικονομικής ύφεσης που οφείλετο στην παγκόσμια οικονομική κρίση του 2008

Δεδομένου ότι η Κροατία ανήκει στις λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες της Ευρώπης επωφελείται για την περίοδο 2014-2020, μιας χρηματοδότησης ύψους περίπου 11 δις Ευρώ εκ μέρους της ΕΕ ποσό δεκαπλάσιο εκείνου της προενταξιακής βοήθειας. Η χρηματοδότηση αυτή θα μπορεί να λειτουργήσει αναπτυξιακά και να οδηγήσει στην έξοδο από την ύφεση που φαίνεται να ξεκίνησε στα τέλη του 2015, εφόσον αξιοποιηθεί στην κατεύθυνση των επενδύσεων. Παράλληλα η Κροατία θα πρέπει να ενδυναμώσει τις εσωτερικές της δυνατότητες διαχείρισης των ευρωπαϊκών κονδυλίων αφού μέχρι στιγμής η απορροφητικότητα αυτών των κονδυλίων είναι μηδενική.

Η αξιοποίηση των πόρων αυτών απαιτεί την ενίσχυση κροατικών αρχών που εμπλέκονται με τεχνογνωσία και εξειδικευμένο στελεχιακό δυναμικό ενώ ευκαιρίες μπορεί να αναδειχθούν για τις ελληνικές επιχειρήσεις.

Χρηματοδοτικές ροές από ΕΕ προς Κροατία από το 2007 μέχρι το 2020 (Πίνακας 1) : Η Κροατία μέσω του προενταξιακού προγράμματος IPA επωφελήθηκε για το διάστημα από το 2007 μέχρι και το πρώτο εξάμηνο του 2013, του ποσού του 1 δις Ευρώ, ενώ το δεύτερο εξάμηνο έλαβε ποσό 450 εκ. Ευρώ λόγω της πλήρους ένταξής της, την 1^η Ιουλίου 2013. Η χώρα έχει απορροφήσει το 65% του ποσού που της είχε διατεθεί ως προενταξιακή βοήθεια την περίοδο 2007-2013, βελτιώνοντας συνεχώς την επίδοση της μέχρι τα τέλη του 2016, αξιοποιώντας την δυνατότητα επέκτασης της εκταμίευσης για τα επόμενα τρία χρόνια. (κανόνας N+3 / EUCO 37/13-8 Φεβρ. 2013/ σημ. 87)

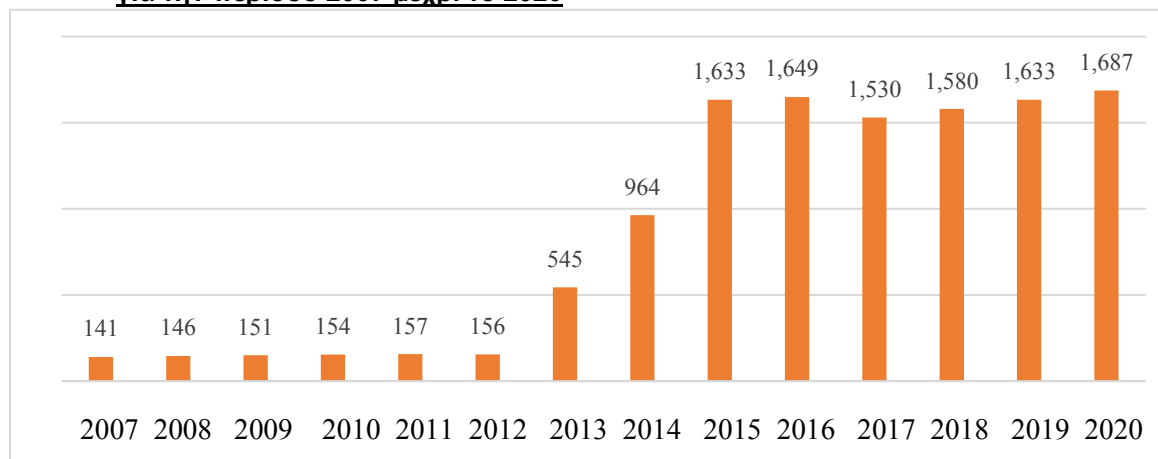
Το 2016 η αύξηση του ΑΕΠ ανήλθε σε +2,8% (+1,6% το 2015) μετά από 6 έτη ύφεσης (-13,1% του ΑΕΠ από το 2009 μέχρι το 2014) με αποτέλεσμα το μέσο κατά κεφαλή ΑΕΠ παρέμεινε περίπου στο 60% του μέσου κοινοτικού όρου, με αποτέλεσμα όλες οι κροατικές περιφέρειες να εντάσσονται στην κατηγορία των «λιγότερο αναπτυγμένων» περιφερειών της ΕΕ.

Κατά την διάρκεια του 2015 οι χρηματοδοτήσεις αυτές ενίσχυσαν τις ακαθάριστες επενδύσεις παγίου κεφαλαίου (αεροδρόμιο Ζάγκρεμπ, γέφυρα στο Σίονο, φοιτητικές εστίες στο Ζάγκρεμπ και στη Ριέκα).

Για το διάστημα 2014-2020 έχουν τεθεί στην διάθεση της Κροατίας ευρωπαϊκοί πόροι ύψους 10,7 δις Ευρώ, κυρίως με την μορφή άμεσων δωρεών, ποσό που είναι δεκαπλάσιο του ποσού της προενταξιακής περιόδου και αντιστοιχεί στο 25% του ετήσιου ΑΕΠ της χώρας (το 2,4% του ΑΕΠ ετησίως) ενώ θα μπορούσε πάντα να επεκταθεί η δυνατότητα εκταμίευσης των πόρων μέχρι το 2023. (EUCO 37/13-8 Φεβρ. 2013/ σημ. 87).

Δεδομένου ότι η Κροατία ανήκει στις λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες της ΕΕ, μπορεί να αξιοποιήσει την δυνατότητα χρήσης πόρων από το Ταμείο Συνοχής για την χρηματοδότηση έργων υποδομής.

Πίνακας 1: Ετήσια ποσά στην διάθεση της Κροατίας από τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία για την περίοδο 2007 μέχρι το 2020

Πηγή: Οικ. Επιμ. Κροατίας & ΕΕ (σε εκ. Ευρώ)

Οι Ευρωπαϊκοί πόροι που είναι δυνατόν να διατεθούν στη Κροατία προέρχονται από 5 χρηματοδοτικά μέσα της ΕΕ και ανέρχονται σε 10,7 δις Ευρώ καταμεμημένα ως ακολούθως : Τα ταμεία FEDER- (4,3 δις Ευρώ), FSE (1,5 δις Ευρώ) και FC (2,5 δις Ευρώ) που αποτελούν τα δομικά και επενδυτικά ταμεία, το ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης FEADER FEAMP ταμείο ναυτιλίας και αλιείας (253 εκ. Ευρώ). Μέχρι σήμερα και για λόγους τεχνικούς και διαδικαστικούς, όπως θα αναφέρουμε αναλυτικότερα πιο κάτω, το ποσοστό της απορροφητικότητας των πόρων αυτών για το διάστημα 2014-2020 είναι μηδενικό.

Επιπλέον πλην των ανωτέρω ποσών δυνατότητες αξιοποίησης πόρων υπάρχουν μέσω και άλλων ευρωπαϊκών προγραμμάτων όπως Interreg Med, Interreg ADRION, Life, Horizon2020 κλπ.

Χρηματοδοτικό πλαίσιο: Η χρήση των ευρωπαϊκών πόρων διέπεται από ένα ακριβές και αυστηρό πλαίσιο διαδικασιών και εγγράφων που συνδέουν στρατηγικά και προγραμματικά στόχους που έχουν καθοριστεί στο κείμενο, «Στρατηγική για την Ευρώπη του 2020» και εξειδικεύονται σε τοπικό επίπεδο, οπότε είναι απαραίτητη η προεργασία και επίτευξη διαφορετικών σταδίων και προϋποθέσεων προκειμένου να προχωρήσει η εκταμίευση των πόρων. Το πλαίσιο εντός του οποίου κινείται η παροχή πόρων από ΕΕ προς την Κροατία έχει ως εξής:

α) Η οικονομική βοήθεια δίδεται για την επίτευξη των στόχων που έχουν συμφωνηθεί μεταξύ της Επιτροπής και της Κροατικής Κυβέρνησης το 2010 και περιέχονται στο κείμενο με τίτλο: «Συμφωνία Στρατηγικής Συνεργασίας ΕΕ και Κροατίας» που εγγυάται την υλοποίηση στην Κροατία των στόχων της στρατηγικής «ΕΥΡΩΠΗ 2020». Προσδιορίζονται 5 τομείς προτεραιότητας : η απασχόληση, η έρευνα & ανάπτυξη, η κλιματική αλλαγή & ενέργεια, η εκπαίδευση και ο καταπολέμηση της φτώχειας & του κοινωνικού αποκλεισμού.

β) Η Κροατία σε συνεργασία με την ΕΕ υιοθέτησε τέλη του 2015 τέσσερα (4) επιχειρησιακά προγράμματα (Ε.Π) που υλοποιούν τον προγραμματισμό για την περίοδο 2014-2020 της χρήσης των ευρωπαϊκών πόρων. Καθορίζουν με ακρίβεια τους τομείς στους οποίους θα κατευθυνθούν οι πόροι, τις λεπτομέρειες της διαχείρισης ανά ταμείο και αναπτύσσονται σε ετήσια χρηματοδοτικά προγράμματα για την ως άνω περίοδο. Ο προγραμματισμός αυτός συνοδεύεται από τον προϋπολογισμό της κάθε δράσης και δύναται να μεταβληθεί κατ'ελάχιστο και κατ'εξαιρεση.

γ) Επιπλέον του κειμένου της «Συμφωνίας Στρατηγικής Συνεργασίας ΕΕ και Κροατίας» και των 4 Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (Ε.Π), υφίσταται και ένα επί πλέον σύνολο επεξεργασμένων από τις κροατικές αρχές, στρατηγικών σχεδίων ανάπτυξης και αφορούν στη στην στρατηγική ανάπτυξης της Βιομηχανίας, των ΜΜΕ, του Τουρισμού καθώς και τα σχέδια τοπικής ανάπτυξης.

Πλην των μεγάλων έργων εθνικής κλίμακας, κάθε άλλο σχέδιο (project) προκειμένου να θεωρηθεί έγκυρο προς εξέταση, οφείλει να αποδεικνύει ότι κινείται στα πλαίσια μιας τοπικής στρατηγικής ανάπτυξης που είναι συμβατή με την εθνική και ευρωπαϊκή στρατηγική.

Το θεσμικό καθεστώς διαχείρισης: Η διαχείριση των ευρωπαϊκών πόρων στην Κροατία, γίνεται απευθείας από τις Κροατικές αρχές, που πιστοποιούνται από την Εθνική Αρχή (ARPA-Οργανισμός για τον έλεγχο του Συστήματος Εφαρμογής των Προγραμμάτων της Ευρωπαϊκής στην Δημοκρατία της Κροατίας) που έχει την αρμοδιότητα ελέγχου της τήρησης των ευρωπαϊκών κανόνων.

Τον γενικό συντονισμό ασκεί το Υπουργείο Περιφερειακής Ανάπτυξης & Ευρωπαϊκών Πόρων, το οποίο είναι υπεύθυνο για την υλοποίηση του Επιχ. Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα και Συνοχή». Το Υπ. Εργασίας και Κοιν. Ασφάλισης είναι αρμόδιο για το Επιχ. Πρόγραμμα «Αποτελεσματική Διαχείριση Ανθρώπινου Δυναμικού», Το Υπ. Γεωργίας είναι αρμόδιο για τα δύο Επιχ. Προγράμματα «Αγροτική Ανάπτυξη» & «Αλιεία».

Στις 3 Μαΐου 2016 οι κροατικές αρχές πιστοποιήθηκαν για το πρώτο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα με τίτλο «Ανταγωνιστικότητα και Συνοχή», διαδικασία που είχε ξεκινήσει την 1 Σεπτεμβρίου 2015, με αποτέλεσμα να καθίσταται εφικτή η πρόσβαση της χώρας σε πόρους ύψους 6,9 δις Ευρώ από το Ταμείο FEDER και το Ταμείο Συνοχής. Η πιστοποίηση των υπόλοιπων 3 Επιχειρησιακών Προγραμμάτων δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί.

Βεβαίως είναι εφικτή η χρηματοδότηση ενός σχεδίου με χρηματοδότηση από τους εθνικούς πόρους, αλλά η εκταμίευση ευρωπαϊκών πόρων είναι θα είναι εφικτή μόνον μετά την ολοκλήρωση της πιστοποίησης από την Εθνική Αρχή (ARPA), η οποία σημειωτέον έχει τονίσει ότι η καλή λειτουργία του προγράμματος απαιτεί την ενίσχυση της διαχειριστικής ικανότητας των κροατικών αρχών που εμπλέκονται στην διαχείριση των Ευρωπαϊκών Πόρων.

Διαδικασίες αξιοποίησης των πόρων: Χρηματοδοτήσεις δράσεων με ευρωπαϊκούς πόρους είναι εφικτή σε τρεις περιπτώσεις και σε κάθε περίπτωση ακολουθούνται συγκεκριμένες διαδικασίες:

α) Υποβολή πρότασης έργου:

- υποβολή πρότασης έργου συμβατού με τη προκήρυξη (εντοπισμός από τους ενδιαφερόμενους της δημοσίευσης των προσκλήσεων για έργα στο δικτυακό τόπο <http://www.strukturnifondovi.hr/esi-fondovi-2014-2020>) -καθορισμός των εταίρων της κοινοπραξίας που υποβάλουν την πρόταση.
- Συγγραφή του έργου - κατάθεση του Φακέλου στην αρμόδια διαχειριστική αρχή.

β) Υποβολή Προσφοράς σε δημόσιους διαγωνισμούς για την προμήθεια προϊόντων η/και υπηρεσιών για την υλοποίηση των προηγούμενων έργων

γ) Χρηματοδότηση προγραμμάτων twinning τεχνικής βοήθειας μεταξύ Κρατών- Μελών

Τέλος στο Παράρτημα 1, παρατίθενται χρήσιμες διασυνδέσεις (Link).

Το ανωτέρω πλαίσιο παρέχει ευκαιρίες για ελληνικούς φορείς του δημόσιου είτε του ιδιωτικού τομέα που διαθέτουν την κατάλληλη τεχνογνωσία να συμμετάσχουν στις διαδικασίες μέσω συμμετοχής σε κοινοπραξίες (consortium) που να διεκδικήσουν χρηματοδοτήσεις τόσο από τα προαναφερόμενα ευρωπαϊκά προγράμματα όσο και από το κοινοτικό πλαίσιο στήριξης της ΕΕ στην Κροατία.

Ο Προϊστάμενος

Χρήστος Φαρμάκης
Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄

Παράρτημα1: Χρήσιμες διασυνδέσεις (Links):

- <http://www.strukturnifondovi.hr/esi-fondovi-2014-2020>

- Επίσημη Εφημερίδα της Κροατικής Κυβέρνησης όπου δημοσιεύονται οι προκηρύξεις:
www.nn.hr

- **Για τα Επιχειρησιακά Προγράμματα και τους προϋπολογισμούς τους**

1. Ανταγωνιστικότητα και Συνοχή:

http://www.strukturnifondovi.hr/UserDocsImages/Novosti/Programme_2014HR16M1OP00_1_1_2_en.pdf

2. Αποτελεσματική Διαχείριση Ανθρώπινου Δυναμικού

<http://www.strukturnifondovi.hr/UserDocsImages/Novosti/FINAL%20OP%20EHR.pdf>

3. Αγροτική Ανάπτυξη:

http://www.mps.hr/ipard/UserDocsImages/Postpristupno%20razdoblje%20%20EAFRD/PR_R%202014-2020%20finalna%20ina%C4%8Dica%20EN/Adopted_RDP2014-2020_ENG_26May2015.pdf

4. Αλιεία:

<http://www.mps.hr/ribarstvo/UserDocsImages/EMFF/Operativni%20program%202014%202020/25112015/Operativni%20program%20za%20pomorstvo%20i%20ribarstvo%20RH%20za%202014.-2020..pdf>